

19.8.2016

MH 3017/2016/00.01

Sisäministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@interim.fi

Lausuntopyyntö 29.6.2016, sisäministeriö SMDno-2015-2044

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE AMPUMA-ASELAIN JA RIKOSLAIN MUUTTAMISESTA

Metsähallitus on perehtynyt lausunnolla olevaan hallituksen esitysluonnokseen ampuma-aselain ja rikoslain muuttamisesta, ja toteaa niistä lausuntonaan seuraavaa:

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ampuma-aselain ampuma-aseen hankkimista ja hallussapitoa koskevia säännöksiä ja rikoslakia. Esityksen tavoitteena on aselupamenettelyn uudistaminen samalla huomioiden aseturvallisuuden säilyminen.

Metsähallitus pitää esitystä on oikean suuntaisena. Esityksellä pyritään vähentämään turhaa byrokratiaa ja helpottamaan ja nopeuttamaan kansalaisten asiointia aselupa-asioissa. Muutoksen yhteydessä tulee huolehtia siitä, että metsästysharrastuksen aloittaminen ja metsästysaseen hankkiminen olisi sujuvaa ja turvallista. Ampuma-aselainsäädännön tulee tukea luonnonläheisiä ja ihmisiä aktivoivia harrastusmuotoja, kuten metsästystä ja ampumaurheilua, joissa korostuu vastuullinen aseenkäsittely ja turvallisuus. Metsähallitus pitää esitettyjä muutoksia oikeansuuntaisina myös metsästysharrastuksen yleisen jatkuvuuden kannalta.

Esitetyt lakimuutokset koskevat pääasiallisesti Metsähallituksen erävalvontaa. Ampuma-aselain valvontaa koskevaan säädökseen tulisi selventävänä lisätä Metsähallituksen erätarkastajat lain valvontaviranomaisiksi. Nykyisessä viranomaiskentässä erätarkastajat tekevät valtaosan metsästysaseiden valvonnasta niiden käyttötarkoituksessaan. Nykyisen ampuma-aselain (190/2016) 115 §:n muotoilu on seuraava:

”Lain noudattamisen valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvoo Poliisihallitus. Rajavartiolaitos ja Tulli valvovat lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista toimialallaan.”

Metsähallitus korostaa, että Metsähallituksen erävalvonnasta (1157/2005) annetun lain 2 §:ssä ampuma-aseita koskevien säännösten noudattamisen valvontaa on säädetty Metsähallituksen erävalvojien tehtäväksi. Säädös kuuluu seuraavasti:

"2 § Erävalvonta: Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä erävalvonnalla tarkoitetaan: ...4) siten kuin ampumaseleissa (1/1998) säädetään, ampumaseita ja ampumatarpeita koskevien säännösten noudattamisen valvontaa."

Metsähallitus haluaa huomioida, että ehdotettuun sähköiseen aselupajärjestelmään siirryttäessä, on pidettävä huolta siitä, että aseenkanto-oikeus on helposti tarkastettavissa myös maasto-olosuhteissa, joissa on usein huonot mobiiliyhteydet. Tämä seikka on tullut esille mm. sähköisen metsästyskortin yhteydessä.

Esityksessä ampumaseen, aseosan, tehokkaan ilmaaseen ja patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavan luvan peruuttaminen pantaisiin vireille, jos olisi perusteltua syytä epäillä, että ampumaselelain mukaiset luvan peruuttamisen edellytykset täytyisivät. Säättämällä luvan peruuttamisen vireilletulosta selvennettäisiin nykyistä tilannetta, sillä ampumaseleissa ei ole säädetty siitä, millä perusteella luvan peruuttamisen menettely voidaan panna tai on pantava vireille. Luvan peruuttamisen vireilletulosta seuraa kuitenkin velvoite tehdä päätös aseiden väliaikaisesta haltuunotosta. Metsähallitus korostaa että aselupien peruuttamista koskevan menettelyn tarkentaminen nykyisestä on kannatettavaa. Metsähallitus tuo kuitenkin esille huolensa nykyisten päätöksentekoprosessien alueellisesta vaihtelevuudesta Suomessa. Metsähallituksen tiedossa on, että nykyisin samankaltaisista teoista eripuolilla Suomea saatettu hallinnon asiakkaita kohdella eri tavoin. Metsähallitus korostaa että kriteereitä peruuttamisen menettelyssä tulee noudattaa samalla tavoin koko maassa. Metsähallitus samalla toteaa, että aselupien määräaikaisen peruuttamisen tulisi olla kestoltaan aina vähintään yksi vuosi.

Metsähallitus tuo esille, että metsästysaseen määrittelyä tulisi täsmentää suhteessa muihin säädöksiin mm. metsästyslakiin. Nykyisellään metsästyslaissa mainitaan eri yhteyksissä "metsästysase" (esim. metsästyslain 35§; Metsästysaseen kuljettaminen). Säädöksen yhteydessä on todettava, että myös muut ampumaseet soveltuvat eläinten vahingoittamiseen ja tappamiseen sekä metsästämiseen kuten myös laittomuuksiin metsästyksessä (esim. tarkkuuspistooli jne.). Lain metsästysasetta koskeva määrittely on ollut esillä myös oikeuskäytännössä törkeitä metsästysrikoksia käsiteltäessä.

Lisätietoja lausunnosta antaa lakimies Otto Swanljung, puh. 040 560 1715

Esa Härmälä
pääjohtaja